23/08/2020

# “Τούτο πραγματοποιεί η Εκκλησία με την Απόδοση της Κοιμήσεως”

/ Επικαιρότητα

## Του Ιωάννου Αν. Γκιάφη – Θεολόγου- Πολιτικού Επιστήμονος

Ως μια πραγματικότητα και όχι ως ένα απλό σχήμα λόγου, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και η φράση: “Η επανάληψη είναι η μητέρα της μάθησης”. Πράγματι εφαρμόζοντας κάποιος την “επανάληψη” στην εκπαιδευτική πράξη, εύκολα διαπιστώνει την χρησιμότητά της και την αποδοτικότητά της. Αυτή αναδεικνύεται ένα πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του εκπαιδευτικού λειτουργού, όταν εξαιτίας της πετυχαίνεται η καλύτερη εμπέδωση των γνώσεων από μέρους των μαθητών. Επαναλαμβάνοντας κανείς αυτά που διδάσκεται και αυτά που μελετάει, τα κάνει παντοτινά “κτήματά” του. Εξάλλου η επανάληψη, σύμφωνα και με επιστημονικές έρευνες, είναι το αντίδοτο στη λήθη. Δεν λησμονιέται κάτι, όταν διαρκώς επαναλαμβάνεται. Επομένως η μέθοδος της “επανάληψης” καθίσταται ιδιαιτέρως ευεργετική, αφού δι’ αυτής αποκτιούνται γνώσεις και εμπειρίες.

Όμως και η Αγία μας Εκκλησία μέσα στον πλούσιο ενιαύσιο λειτουργικό της χρόνο,

παρατηρούμε να επαναλαμβάνει τα μεγάλα γεγονότα της Θείας Οικονομίας. Βλέπουμε τις διάφορες Δεσποτικές ή Θεομητορικές εορτές να εορτάζονται όχι μόνο μία ημέρα(δηλ. μόνο την κύρια ημέρα), αλλά ο εορτασμός τους να διαρκεί οκτώ ολόκληρες ημέρες. Και μάλιστα την όγδοη ημέρα η εορτή να αποδίδεται, δηλ. στην Εκκλησία να επαναλαμβάνεται ακριβώς η ίδια υμνολογία, όπως ακριβώς και την "κυριώνυμο" ημέρα. Αξίζει να ειπωθεί ότι η "απόδοση" των διαφόρων Δεσποτικών ή Θεομητορικών εορτών έλκει την καταγωγή της από την εβραϊκή εορτή της Σκηνοπηγίας. Οι Εβραίοι για επτά ολόκληρες ημέρες γιόρταζαν την διαφυγή τους από τον Φαραώ και την πορεία τους μέσα στην έρημο, με τελικό προορισμό την γη της Επαγγελίας. Την δε όγδοη ημέρα γίνονταν η κορύφωση των εορταστικών εκδηλώσεων προς τιμήν αυτού του σωτήριου γεγονότος. Όπως λοιπόν και οι πηγές μαρτυρούν, τον οκταήμερο εορτασμό των θείων γεγονότων(Θεοφανείων και Αναστάσεως)υιοθέτησε και η πρώτη χριστιανική Εκκλησία των Ιεροσολύμων. Έτσι με την πάροδο των ετών ο οκταήμερος εορτασμός των ιερών γεγονότων και κατ' επέκταση η επανάληψη τους στην χριστιανική λατρεία καθιερώνεται ως μια πνευματική παρακαταθήκη από την Παλαιά Διαθήκη.

**Η "οκταήμερη διάρκεια" των εορτών αυτών έρχεται να διατηρήσει εντός της εκκλησιαστικής κοινότητας,** τον πανηγυρικό χαρακτήρα εκάστου Δεσποτικού ή Θεομητορικού γεγονότος. Επίσης με την επανάληψη των ιερών ύμνων στην λατρευτική πράξη επιτυγχάνεται η καλύτερη εμπέδωση των πνευματικών μηνυμάτων που αρδεύονται από την αποδιδόμενη εορτή. Επιπλέον αυτή η "οκταήμερη δυναμική" βασίζεται στο ζωηφόρο γεγονός της Αναστάσεως του Θεανθρώπου. Αφενός η Εκκλησία διαρκώς πορεύεται μέσα στην χαρά της Αναστάσεως, αφετέρου διατηρεί την προσδοκία του "Ερχόμενου", ο οποίος θα έλθει ξανά για να κρίνει ζώντες και κεκοιμημένους. Άρα ο εορτασμός για οκτώ ημέρες κάθε πνευματικού γεγονότος δεν έχει μόνο παροντική ισχύ, αλλά κυρίως έχει εσχατολογική προοπτική, μας εισάγει στην "όγδοη ημέρα", στην αιωνιότητα.

**Τούτο πραγματοποιεί η Αγία μας Εκκλησία και με την απόδοση της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.** Έρχεται μετά από οκτώ ημέρες και επαναλαμβάνει την εορτή αυτή με την ίδια ακριβώς λατρευτική λαμπρότητα και υμνολογική μεγαλοπρέπεια. Και πως να μην το πράττει αυτό, όταν η Κυρία Θεοτόκος "ἀναστάσεως τύπον ἐκλάμπουσα"! Και όντως "τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν, ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν!" Αλήθεια ήταν δυνατόν η μητέρα του Ζωοδότη Χριστού να μην ακολουθήσει την αναστάσιμη οδό του μονάκριβου Υιού της; Ενώ γεύεται ως άνθρωπος τον θάνατο, εντούτοις μετά από τρεις ημέρες που άνοιξαν τον τάφο της, διαπιστώθηκε η "εις Ουρανούς Μετάστασή της". Η Παναγία μας μετέβη εκ του θανάτου εις την "όντως ζωή". Δεν

υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη το ότι ηττήθηκε ο πιο αδυσώπητος εχθρός του ανθρώπου, ο θάνατος, απ' τα παραδείγματα του Αναστημένου Χριστού και της Παναγίας Μητέρας Του. Η Παρθένος Μαριάμ υπερβαίνει την θνητότητα και την φθαρτότητα, και φθάνει στην αθανασία και στην αφθαρσία. Λίαν εύστοχα ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος θα ρωτήσει: ""Τὶ δεδοίκατε(φοβάστε) τὸν καταργηθέντα;" Και απαντά: "Οὐκέτι φοβερός ἐστίν!" Ο Αναστάς Κύριος κατήργησε τον θάνατο και πλέον δεν είναι φοβερός και ατρόμητος. Αυτό μας ενσταλάζει και η "Κοίμηση της Θεοτόκου", το τέλος του θανάτου και την αρχή της όγδοης ημέρας, την έναρξη της Βασιλείας του Θεού.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι ο ιερός υμνογράφος χαρακτηρίζει την Κοίμηση της Παναγίας μας ως "ένδοξη". Είναι ποτέ ο θάνατος ένα χαρούμενο και πανηγυρικό γεγονός στη ζωή μας; Μα ο αποχωρισμός της παρούσας βιωτής μόνο φόβο, πόνο και θλίψη, μπορεί να σου προσδώσει. Κι όμως για τον άνθρωπο του Θεού ο θάνατος είναι μια γέφυρα που ενώνει το "πρόσκαιρο παρόν" με το "αιώνιο μέλλον". Είναι ένα μυστικό πέρασμα που σε οδηγεί από τον πεπερασμένο λαμπτήρα στο φως της αιωνιότητας. Και με αυτό τον τρόπο βιώνεται ο θάνατος και από την Παναγία μας. Συγκεκριμένα είχε πληροφορηθεί τρεις ημέρες πριν από Άγγελο Κυρίου, την αναχώρησή της από τα "γήινα δώματα" για τους "ουρανίους θαλάμους". Γι' αυτό και περίμενε την συνάντησή της μετά του Υιού και Θεού της.

**Η Θεοτόκος είχε καλλιεργήσει μέσα της την επιθυμία "εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι"(Φιλιπ. α΄, 23).** Και αυτή την επιθυμία δύναται να την βρει κάποιος και στους πολυάριθμους αγίους της Εκκλησίας μας. Είτε την ώρα του μαρτυρίου τους, είτε την ώρα της οσιακής κοίμησής τους, αντιμετώπιζαν τον θάνατο με πίστη και αγάπη. Δεν υπήρχε το αίσθημα του φόβου, αφού ο Κύριος νίκησε κατά κράτος τον θάνατο. Συνεχώς από τα άγια χείλη τους επαναλαμβάνονταν η Παύλεια ρήση: "Ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος."(Φιλιπ. α', 21) Θεωρούσαν τους εαυτούς τους κερδισμένους, εάν πέθαιναν υπέρ του Χριστού. Αντίθετα εμείς σήμερα μπροστά στον θάνατο όχι μόνο διακατεχόμαστε από φόβο, αλλά και προσπαθούμε να τον απαλείψουμε ως λέξη από το λεξιλόγιο μας. Τον απεχθανόμαστε και μόνο που ο άλλος τον προφέρει. Αγωνιζόμαστε για την απόκτηση όλο και περισσότερων αγαθών, με σκοπό να αγκιστρωθούμε στο "τώρα" και να ξεχάσουμε το μυστήριο του θανάτου. Φθάνουμε ακόμη και σε διάφορες άπρεπες πράξεις(χειρονομίες, σπάσιμο πιάτων κλπ), λες και εμείς δεν θα κληθούμε γι' αυτή την επουράνια "αναχώρηση". Και είναι λυπηρό να υπάρχουν συνάνθρωποι μας που έφυγαν από την ζωή αυτή, χωρίς καμία πνευματική προετοιμασία για την αιώνια ζωή. Και αυτό εξαιτίας της δικής μας αδιαλλαξίας σε σχέση με το μυστήριο του θανάτου.

**Λησμονούμε ότι όλα θεραπεύονται εν Χριστώ.** Συνδεόμενος κανείς με τον Χριστό, αποκτά νόημα η ζωή του και αλλάζει η προοπτική του. Ζώντας τον Αναστημένο Χριστό, ζει και την δική του εν δυνάμει Ανάσταση. Βιώνει ένα διαρκές Πάσχα! Αυτή δε την αναστάσιμη χαρά μας την δείχνει και η Παναγία μας. Γράφει ο άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας: “Με την Κοίμησή της νίκησε την αμαρτία και αντιστάθηκε στην φθορά της φύσης μας. Πρώτη βάδισε και υπήρξε οδηγός των ανθρώπων προς τον Θεό.” Ο δρόμος έχει ανοίξει, σε εμάς επαφίεται τον αν θα τον περπατήσουμε! Αμήν!